

CRISTOPH + UNMACK G.M.B.H.

ČERNOUSY, OKRES FRÝDLANT, JIZERSKÉ HORY, 1941

Na začátku 18. století se vynořil u ozbrojené správy nápad vytvořit pro polní lazarety lehce rozebíratelné domy. Byly také v tomto směru tvořeny různé pokusy. Tak byl r. 1880 dánským rytmistrem Doeckerem konstruován barák jehož postraní zdi byly spojovány rámy, přes které byl natažen impregnovaný filc. Pozdější konsul Christian Ferdinand Christoph, který se spojil s architektem Christianem Rudolfem Unmackem získal oprávnění k výrobě transportovatelných Doeckerových baráků.

Píle obou mužů Christopha a Unmacka přinášela neustále nové konstrukce a vylepšení. V Boleslavi (= Bunzendorf -- Rakousko-Uhersko) vně německé hranice se naskytla příležitost získat odpovídající prostor a 9. června 1891 byla u krajského a obchodního soudu v Liberci (= Reichenberk -- Bohmen) přihlášena a zapsána obchodní společnost "Christoph Unmack" v Boleslavi jako samostatná společnost. První dílny v Boleslavi byly v pronajatém zrušeném pivovaru od hraběte Clam-Galase z Frýdlantu, v následujícím roce byla postavena strojní dílna na zpracování dřeva a tesárna se stavební truhlárnou. V roce 1906 byl závod rozšířen o montážní halu. I když na začátku výroby zde byl zaměstnán nevelký počet pracovníků, již v roce 1897 zde pracovalo 100 lidí. Bylo zde vyráběno i jiné zboží – postele a podobně. Výroba baráků se stala časem stále variabilnější a nemocniční i školní pavilony měly na domácím i zahraničním trhu čím dál větší odbyt. Doeckerovy baráky byly dodávány v rozličných provedeních: jako hospodářské, obytné a ubytovací, nemocniční, školní, slavnostní sály, ateliery, dokonce i jako kostely.

Jelikož byl závod v Boleslavi přeci jen poněkud vzdálen od železnice, byly v roce 1911 zakoupeny pozemky v blízkosti nádraží v Čenousích, kde v roce 1912 byla postavena velká překladní hala. To byla první stavba stávajícího závodu v Čenousích. V roce 1915 zničil požár veškerou výrobní kapacitu v Boleslavi. Okamžitě se začalo s budováním závodu v prostorách u nádraží v Černousích ještě ve větším rozsahu. V roce 1916 byla výstavba dokončena. Začínaje rokem 1924 byla upřednostňována výroba a výstavba dřevěných domů a jiných dřevostaveb. V průběhu dalšího desetiletí byly tyto dřevostavby stavěny v územích okresů Liberec, Jablonec, Tanvald, Karlovy Vary, Děčín, Jeseník a okolí Prahy jako důkaz nejlepší řemeslné dovednosti z Černous.

Ch. F. Christoph zemřel 16.8.1932 ve věku 86 let. Tento muž byl a bude navždy spojován s výstavbou závodu v Černousích a s výrobou a stavbami lehkých, montovaných baráků. Christoph se dožil naplnění svého pracovního cíle. Z nenápadné dílny se za 50 let vyvinul výrobní závod, který svým technickým a všeobecným zázemím, s velkým množstvím ojedinělých a moderních strojů a jiných originálních zařízení se stal jedinečným podnikem v tomto speciálním oboru.

Dřevo v odpovídající kvalitě, dodávané ze sudetoněmeckých a sousedních oblastí zde leží v obrovském množství na velkém prostranství, připravené k výrobě dřevostaveb všeho druhu v odpovídající kvalitě. Na skladu kulatiny se uskutečňuje zkracování kmenů novodobými katry, které řezou prkna, polštáře a hranoly. Zvláštní oblast je sušení dřeva. Naši předchůdci tento proces, který trval léta, ponechávali vzduchu, slunci a větru. Sušící komory, postavené speciálními firmami, umožňují tento proces zkrátit na několik dnů. V dřevozpracujících strojních dílnách se dřevo zkracuje na odpovídající díly, sámuje, hobluje a brousí. Další stroje řezou čepy, frézují otvory, drážky atd. V lepící dílně následuje pomocí lisů sesazování ráků, které tvoří princip rozebíratelných dílů, což je základ této stavební výroby. Dále se zde sesazují okna a dveře. Narážeci a tesaři sestavují přířezy stavebních dílů, izolují desky a

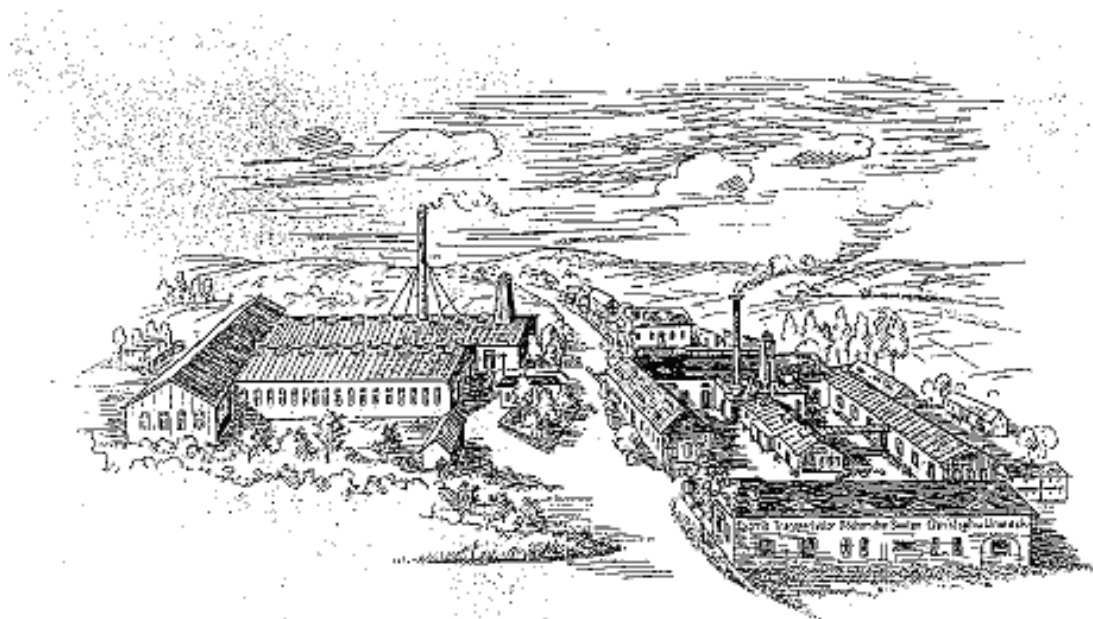
obkládají je prkny, lignitovými deskami, zakončovacími lištami a jinými stavebními prvky. Sklenáři, malíři, natěrači a impregnační přejímají zbývající práce na stavebních dílcích, než se tyto dílce dostanou přes překládkovou rampu k vlečce. Ještě je tu kovárna a zámečnická dílna, kde se zhotovuje kování. Variabilní stroje slouží v klempírně k zhotovování okapů, vzdušníků a ostatních plechových výrobků. K výrobě těchto sestavovatelných dřevěných dílců je ještě potřeba řada drobných různorodých prací.

Ve všech dílnách, které jsou světlé a čisté, panuje čilý ruch a disciplinovaná práce „z ruky do ruky“. Závodní kantýna a společenské místnosti umožňují osazenstvu občerstvení a zabavení. K ochraně závodu slouží závodní požární sbor, který vlastní motorovou stříkačku a ostatní novodobé hasicí přístroje.

Takto je připraven provoz se svými moderními stroji a kvalifikovaným osazenstvem vyhovět nastávajícím zakázkám.

(Výpis z publikace DŘEVOSTAVBY V SUDETECH – možno zapůjčit v naší knihovně.)

Poznámka redakce: Ještě že se pan Christoph dnešního stavu nedožil.

Dřevěný závod v Boleslavi před požárem